

Oslo, 15. nov. 2025

STLs høringssvar om regulering av taushetsplikt i tros- og livssynssamfunn mv.

STL (Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn) samler religioner og livssyn til dialog for et inkluderende, likebehandlende og livssynsåpent samfunn hvor alle kan kjenne seg trygge. Vi takker for muligheten til å svare på denne høringen.

Først vil vi berømme departementet for prosessen så langt i denne saken: for lydhørhet i fjorårets høringsrunde, initiativ til arbeidsgruppe og gjeldende høring. STL anbefalte i fjor at taushetsplikten fortsatt bør være hjemlet i offentlig lov, og fortrinnsvis i trossamfunnsloven, med straffebestemmelse. På dette grunnleggende spørsmålet var vårt råd samlet og tydelige, og vi er glade for at departementet nå foreslår det samme.

En slik felles lovgivning for taushetsplikt på tros- og livssynsfeltet er, for det første, del av en aktivt understøttende tros- og livssynspolitik. For det andre, bidrar det til å skape et kollegialt ansvar på tvers av tros- og livssynssamfunn, som sammen får ansvar for å ivareta et trygt rom for befolkningen, med like vilkår, forpliktelser og muligheter. Slike særskilt trygge rom er å anse som et samfunnsgode og konfidentens tilgang på dette trygge rom bør vernes i lov, slik det nå foreslås.

Departementet legger i denne høringen frem to alternative formuleringer til den nye § 20 i trossamfunnsloven. På disse punktene, i spørsmålene som skiller de to alternativene, finner vi i noe mindre grad et entydig syn blant våre medlemssamfunn, men vår samlede vurdering er at alternativ 2 er best egnet til å ivareta mangfoldet av strukturer og praksiser på tvers av religioner og livssyn, dog med to kommentarer:

1: «Stilling»

STL legger til grunn at begrepet «stilling» ikke utelukkende henviser til ansatte, men også kan være andre personer med formell posisjon og/eller definerte oppgaver, roller og/eller verv innenfor de ulike tros- og livssynssamfunnene. Eksempler på dette finner vi blant religiøse ledere, til eksempel en buddhistmunk som ikke er formelt ansatt, men som i tråd med tradisjon og lære lever av almisser.

2: Adgang til å melde til barnevernstjenesten

Vi foreslår at paragrafens siste avsnitt som nå lyder «Taushetsplikten er ikke til hinder for å dele opplysningene med andre så langt det er nødvendig for å unngå fare for liv eller helse.» erstattes med siste avsnitt fra alternativ 1, som lyder «Taushetsplikten er ikke til hinder for å melde til barnevernstjenesten dersom vilkårene i barnevernsloven § 13-2 første ledd er oppfylt.»

Vi mener det vil være klokt med en lovfestet adgang, ikke plikt, til å melde ifra til barnevernstjenesten, for å bidra til å styrke vernet av de mest sårbare i samfunnet. Vi erfarer delte meninger om dette, både blant våre medlemmer, men også mellom religiøse ledere i samme tros- og livssynssamfunn. Likevel er STLs vurdering at departementets formulering tilstrekkelig ivaretar trosfriheten til dem som ikke ønsker å benytte seg av denne adgangen.

Iverksettelsestidspunkt og forutsetninger for en vellykket implementering

STL understreket i forrige høringsrunde at det er viktig å gi en ny ordning tid – minst ett kalenderår – til å informere, veilede og samordne de som omfattes av den. Lengden på overgangsperioden bør sees i sammenheng med hvor omfattende endringene som foretas er.

STL har ingen merknader til den konkrete overgangsregelen som er foreslått.

Vi registrerer at departementet ser «det er behov for et bredt informasjonsarbeid for at rettigheter og plikter skal blir forstått og etterlevd» (s.5). STL deler departementets vurdering, og bidrar gjerne i utformingen av disse.

Med vennlig hilsen,
Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn v/

Birte Nordahl,
generalsekretær

Kristine Høiland,
styreleder